

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

Факультет пожежної безпеки

Кафедра пожежної профілактики в населених пунктах

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДЕРЖАВНИЙ НАГЛЯД У СФЕРІ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ

вибіркова

за освітньо-професійними програмами «Пожежна безпека», «Аудит пожежної та техногенної безпеки»

підготовки за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

у галузі знань 26 «Цивільна безпека»

за спеціальністю 261 «Пожежна безпека»

Рекомендовано кафедрою пожежної профілактики
в населених пунктах на 2023- 2024 навчальний рік.
Протокол від «__» _____ 20__ року № ____

Силабус розроблений відповідно до Робочої програми навчальної дисципліни «Державний нагляд у сфері пожежної безпеки»

Загальна інформація про дисципліну

Анотація дисципліни

Знання отримані під час вивчення навчальної дисципліни «Державний нагляд у сфері пожежної безпеки» дозволяють виконувати обов'язки державного інспектора з нагляду (контролю) у сфері техногенної та пожежної безпеки відповідно до вимог керівних документів та нормативних актів з питань техногенної та пожежної безпеки.

Даний курс передбачає формування у майбутнього фахівця чітких знань і умінь щодо виконання посадових інструкцій державного інспектора з нагляду (контролю) у сфері техногенної та пожежної безпеки в органах та підрозділах ДСНС України з урахуванням:

- вимог нормативно-правових актів щодо організації діяльності ДСНС України;

- правил безпеки праці під час виконання посадових обов'язків.

Відмінною особливістю даного курсу є те, що розглянуті теоретичні питання підкріплюються набуттям практичних навичок, тому що практичні заняття проводяться як з використанням матеріально-технічної бази кафедри, так і на базі практичних підрозділів ГУ ДСНС України у Харківській області, що дозволяє максимально приблизити відпрацювання питань до реальних умов.

Інформація про науково-педагогічного(них) працівника(ів)

Загальна інформація	Осьмачко Олексій Олексійович, доцент кафедри пожежної профілактики в населених пунктах факультету пожежної безпеки, кандидат технічних наук.
Контактна інформація	м. Харків, вул. Чернишевська, 94, каб. № 345. Робочий номер телефону – 098-23-83-017.
E-mail	ares_v2003@ukr.net
Наукові інтереси	1. Імітаційне моделювання в сфері пожежної безпеки щодо забезпечення пожежної безпеки об'єктів та населених пунктів; 2. Організація діяльності органів державного нагляду (контролю) у сфері пожежної та техногенної безпеки щодо забезпечення пожежної безпеки об'єктів та населених пунктів.
Професійні здібності	Професійні знання і значний досвід щодо організації та забезпечення пожежної безпеки об'єктів, організації діяльності органів державного нагляду (контролю) у сфері пожежної та техногенної безпеки щодо забезпечення пожежної безпеки об'єктів та населених пунктів тощо.
Наукова діяльність за освітнім компонентом	Акаунт Google Scholar: https://scholar.google.com/citations?user=LYOQSxQAAAAJ&hl=ru ORCID ID: 0009-0003-8042-1648 SCOPUS:

Час та місце проведення занять з дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті Університету.

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру згідно графіка в аудиторії № 347. В разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

Навчальна дисципліна «Державний нагляд у сфері пожежної безпеки» є професійною обов'язковою для підготовки за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти у галузі знань 26 «Цивільна безпека» за спеціальністю 261 «Пожежна безпека» за освітньо-професійними програмами «Пожежна безпека», «Аудит пожежної та техногенної безпеки», вивчається з метою набуття знань, умінь та практичних навичок щодо форм та методів роботи органів державного нагляду (контролю) у сфері техногенної та пожежної безпеки, діяльність яких направлена на забезпечення пожежної безпеки об'єктів та населених пунктів.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма здобуття освіти
	очна (денна)
Статус дисципліни (обов'язкова загальна або обов'язкова професійна або вибіркова)	професійна (вибіркова)
Рік підготовки	3,4
Семестр	6,7
Обсяг дисципліни:	
- в кредитах ЄКТС	6
- кількість модулів	3
- загальна кількість годин	180
Розподіл часу за навчальним планом:	
- лекції (годин)	38
- практичні/семінарські заняття (годин)	50
- лабораторні заняття (годин)	-
- курсовий проєкт (робота) (годин)	-
- інші види занять (годин)	-
- самостійна робота (годин)	92
- індивідуальні завдання (науково-дослідне) (годин)	-
- підсумковий контроль (диференційний залік, екзамен)	диф.залік, екзамен

Передумови для вивчення дисципліни

Раніше мають бути вивчені дисципліни: українська мова (за професійним спрямуванням), політологія, психологія професійної діяльності та здобуті результати навчання:

- застосовувати невербальні методи спілкування; здійснювати пошук нової інформації; навчати працівників об'єкту і населення з питань забезпечення пожежної безпеки; проводити заняття з особовим складом підрозділу; доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід у сфері професійної діяльності;

- застосовувати необхідні для здійснення професійної діяльності знання математичних та природничих наук; аналізувати і обґрунтовувати інженерно-технічні та організаційні заходи щодо цивільного захисту, техногенної та промислової безпеки на об'єктах та територіях; використовувати інформаційні технології, системи управління базами даних та стандартні пакети прикладних програм у професійній діяльності.

Результати навчання та компетентності з дисципліни

Відповідно до освітньо-професійних програм «Пожежна безпека», «Аудит пожежної та техногенної безпеки» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

– досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання:

Дисциплінарні результати навчання	ДРН
Вміння аналізувати і прогнозувати соціальні явища й процеси, знати нормативно-правові засади забезпечення пожежної та техногенної безпеки, питання правового регулювання забезпечення пожежної безпеки суб'єктів господарювання.	ДРН1 (ПБ і АТПБ)
Аналізувати інформацію про плануючі заходи з підвищення рівня протипожежного захисту об'єкта та строки їх виконання; давати обґрунтовані рекомендації до заходів, інженерно-технічні рішення щодо запобігання виникненню та поширенню пожеж.	ДРН2 (ПБ)
Виконувати планову та позапланову перевірку протипожежного стану суб'єкта господарювання, застосувати адміністративне стягнення за порушення вимог законодавства з питань пожежної безпеки, контролювати усунення порушень правил пожежної безпеки на об'єктах, направлення позову до суду, якщо адміністративне стягнення не було погашено.	ДРН3 (ПБ і АТПБ)
Застосовувати масово-роз'яснювальні заходи для запобігання пожежної небезпеки; здійснювати пошук нової інформації; навчати учнів середньої школи з питань забезпечення пожежної безпеки; проводити заняття з дружинами юних рятувальників-пожежних.	ДРН4 (ПБ і АТПБ)
Проводити допомогу в порядку подання декларацій відповідності матеріально-технічної бази суб'єктами господарювання вимогам законодавства з питань пожежної безпеки.	ДРН5 (ПБ)
Готувати первинні документи за результатами розгляду листів,	ДРН6 (ПБ)

пропозицій, скарг і заяв від юридичних та фізичних осіб з питань техногенної та пожежної безпеки.	
Аналізувати вимоги нормативно-правових актів до різних споруд щодо порядку організації та забезпечення техногенної та пожежної безпеки об'єкта; розробляти та пропонувати обґрунтовані заходи, інженерно-технічні рішення щодо приведення об'єктів у відповідність з вимогами норм та правил пожежної безпеки, і роз'яснювати їх необхідність суб'єкту господарювання.	ДРН7
Аналізувати вимоги нормативно-правових актів щодо організації та здійснення функцій державного нагляду (контролю) у сфері техногенної та пожежної безпеки та ступінь використання норм з питань забезпечення пожежної безпеки об'єктів та населених пунктів.	ДРН8

– формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Дисциплінарні компетентності	ДК
Здатність реалізувати свої права і обов'язки та погоджувати їх з правами і обов'язками інших громадян, усвідомлювати цінності життя, здоров'я, прав і свобод кожної людини і громадянина в Україні.	ДК1 (ПБ і АТПБ)
Навички взаємодії з дорослим населенням та з неповнолітніми особами.	ДК2 (ПБ і АТПБ)
Усвідомлення функцій державної політики з питань пожежної безпеки, задачі суб'єктів забезпечення пожежної безпеки; дотримання загальних принципів та норм правового регулювання забезпечення техногенної та пожежної безпеки суб'єктів господарювання.	ДК3 (ПБ і АТПБ)
Здатність виконувати нагляд (контроль) за виконанням вимог пожежної безпеки, переконувати суб'єкта господарювання на усунення порушень, посилення протипожежного захисту.	ДК4 (ПБ і АТПБ)
Здатність проводити адміністративне розслідування та допомагати у кримінальних справах, пов'язаних з порушенням установлених законодавством вимог пожежної безпеки, невиконанням приписів, адміністративних стягнень і постанов.	ДК5 (ПБ і АТПБ)
Здатність організовувати та проводити навчання неповнолітніх осіб з питань пожежної безпеки.	ДК6 (ПБ і АТПБ)
Здатність до реалізації заходів пожежно-профілактичної роботи під час здійснення нагляду (контролю) та дотримання вимог пожежної безпеки на об'єктах і територіях різного призначення, а саме в особливий період.	ДК7 (ПБ)
Здатність забезпечити організацію та координацію здійснення заходів державного нагляду (контролю) за станом	ДК8

пожежної та техногенної безпеки суб'єктів господарювання; забезпечувати достатній рівень пожежної та техногенної безпеки об'єкта; брати участь у планових та позапланових заходах державного нагляду (контролю) за станом пожежної та техногенної безпеки об'єктів.	
Здатність до реалізації знань до самостійного провадження у справах про адміністративне правопорушення у сфері техногенної та пожежної безпеки.	ДК9

Програма навчальної дисципліни

Теми навчальної дисципліни:

Модуль 1. ОППР В МІСТАХ ТА НАСЕЛЕНИХ ПУНКТАХ

Тема 1. Порядок подання та реєстрації документів дозвільного характеру.

Тема 2. ОППР в містах та населених пунктах.

Тема 3. ОППР на об'єктах з масовим перебуванням людей.

Тема 4. ОППР в житловому секторі.

Тема 5. ОППР на промислових підприємствах.

Тема 6. Організація діяльності підрозділів ДСНС, що охороняють об'єкти за договорами.

Тема 7. Організація навчання робітників та службовців правилам пожежної безпеки.

Модуль 2. ОРГАНІЗАЦІЯ НАГЛЯДУ ЗА НАДАННЯМ РОБІТ ТА ПОСЛУГ ПРОТИПОЖЕЖНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ.

Тема 8. Особливості здійснення нормативно-технічної роботи в органах державного нагляду (контролю) у сфері пожежної безпеки.

Тема 9. Ліцензування діяльності щодо надання послуг та виконання робіт протипожежного призначення.

Тема 10. Порядок сертифікації продукції протипожежного призначення.

Модуль 3. ПРАВОВІ ОСНОВИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО НАГЛЯДУ ТА КОНТРОЛЮ

Тема 11. Основні положення законодавства України щодо адміністративно-правової діяльності органів державного нагляду у сфері пожежної та техногенної безпеки.

Тема 12. Особлива частина Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Тема 13. Основні положення адміністративного процесу. Порушення адміністративної справи та протокол про адміністративне правопорушення.

Тема 14. Розгляд адміністративних справ. Постанова про накладення адміністративного стягнення.

Тема 15. Застосування Загальної та Особливої частини Кримінального кодексу України в діяльності органів та підрозділів ДСНС України.

Тема 16. Загальні положення криміналістики. Процесуальні вимоги щодо огляду місця події.

Тема 17. Організація діяльності ДВЛ.

Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять:

Назви модулів і тем	Очна (денна) форма					
	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські) заняття	лабораторні заняття (інші види занять)	самостійна робота	модульна контрольна робота	
6-Й СЕМЕСТР						
Модуль 1. ОППР в містах та населених пунктах						
Тема 1. Порядок подання та реєстрації документів дозвільного характеру.	9	2	2	-	5	
Тема 2. ОППР в містах та населених пунктах.	9	2	2	-	5	
Тема 3. ОППР на об'єктах з масовим перебуванням людей.	9	2	2	-	5	
Тема 4. ОППР в житловому секторі.	15	2	8	-	5	
Тема 5. ОППР на промислових підприємствах.	9	2	2	-	5	
Тема 6. Організація діяльності підрозділів ДСНС, що охороняють об'єкти за договорами.	9	2	2	-	5	
Тема 7. Організація навчання робітників та службовців правилам пожежної безпеки.	12	2	4	-	6	
Разом за модулем 1	72	14	22		36	Модульна к/р № 1
Модуль 2. Організація нагляду за наданням робіт та послуг протипожежного призначення						
Тема 8. Особливості здійснення нормативно-технічної роботи в органах державного нагляду (контролю) у сфері пожежної безпеки	9	2	2	-	5	
Тема 9. Ліцензування діяльності щодо надання послуг та виконання робіт протипожежного призначення	9	2	2	-	5	
Тема 10. Порядок сертифікації продукції протипожежного призначення	12	2	4	-	6	
Разом за модулем 2	30	6	8	-	16	Модульна к/р № 2

7-Й СЕМЕСТР

МОДУЛЬ 3. ПРАВОВІ ОСНОВИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО НАГЛЯДУ ТА КОНТРОЛЮ

Тема 11. Основні положення законодавства України щодо адміністративно-правової діяльності органів державного нагляду у сфері пожежної та техногенної безпеки	12	4	2	-	6	
Тема 12. Особлива частина Кодексу України про адміністративні правопорушення	10	2	2	-	6	
Тема 13. Основні положення адміністративного процесу. Порушення адміністративної справи та протокол про адміністративне правопорушення	12	4	2	-	6	
Тема 14. Розгляд адміністративних справ. Постанова про накладення адміністративного стягнення	12	2	4	-	6	
Тема 15. Застосування Загальної та Особливої частини Кримінального кодексу України в діяльності органів та підрозділів ДСНС України	9	2	2	-	5	
Тема 16. Загальні положення криміналістики. Процесуальні вимоги щодо огляду місця події	9	2	2	-	5	
Тема 17. Організація діяльності ДВЛ	14	2	6	-	6	
Разом за модулем 3	78	18	20	-	40	Модульна к/р № 3
Разом за дисципліну	180	38	50	-	92	

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Виступ з бесідою на протипожежну тематику	6
2.	Оформлення первинних документів за фактом пожежі	6
3.	Проведення планової перевірки стану пожежної та техногенної	6

	безпеки об'єкту	
4.	Організація діяльності територіальних органів державного нагляду (контролю) в містах та населених пунктах	6
5.	Порядок складення адміністративної справи	4
6.	Складання протоколу огляду місця події, пов'язаного з пожежею	4
7.	Організація діяльності дослідно-випробувальної лабораторії	6
Разом		38

Оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- екзамен або диференційний залік;
- виконання підсумкових модульних контрольних робіт;
- усне або письмове опитування за кожною темою дисципліни.

Оцінювання рівня освітніх досягнень здобувачів за освітніми компонентами, здійснюється за 100-бальною шкалою.

Критерії оцінювання

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль проводиться у формі усного або письмового опитування за кожною темою дисципліни, а також виконання модульних контрольних робіт.

Модульна контрольна робота є складовою поточного контролю і здійснюється через проведення аудиторної письмової роботи під час проведення семінарського заняття.

Кожна модульна контрольна робота передбачає 3 варіанти, кожен з яких складається з індивідуальних завдань у кількості п'яти штук і які, в свою чергу, охоплюють вивчений теоретичний матеріал відповідно до програми навчання.

Відповіді на питання, що містяться у завданні, повинні бути повними, підтвердженими вимогами нормативних документів та посиланнями на нормативно-правові акти. Для розкриття чи доповнення відповіді можна застосовувати структурні схеми.

Підсумковий контроль успішності проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі у формі *усного екзамену* (5-й та 7-й семестри) або *диференційного заліку* (6-й семестр).

Кожен екзаменаційний білет складається з одного практичного завдання та двох теоретичних питань. Вирішення практичного завдання передбачає складання одного з трьох документів:

1. Припису про усунення порушень вимог законодавства у сфері техногенної та пожежної безпеки.

2. Протоколу про адміністративне правопорушення.

3. Постанови про накладення адміністративного стягнення.

Теоретичні питання оцінюються за повнотою відповіді.

Поточний контроль

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на семінарському або практичному занятті у 5-му та 6-му семестрах (оцінюється в діапазоні від 0 до 5 балів):

5 балів – завдання виконане в повному обсязі, відповідь вірна, використовуються професійні терміни; думки висловлюються професійно, граматично і стилістично вірно;

3-4 бали – завдання виконане, але обґрунтування відповіді недостатнє, у відповіді допущені незначні професійні чи стилістичні помилки;

2 бали – завдання виконане частково, у відповіді допущені незначні професійні чи стилістичні помилки;

1 бал – завдання виконане частково, у відповіді допущені значні професійні чи стилістичні помилки;

0 балів – завдання не виконане.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на семінарському або практичному занятті у 7-му семестрі (оцінюється в діапазоні від 0 до 10 балів):

9-10 балів – завдання виконане в повному обсязі, відповідь вірна, використовуються професійні терміни; думки висловлюються професійно, граматично і стилістично вірно;

7-8 балів – завдання виконане, але обґрунтування відповіді недостатнє, у відповіді допущені незначні професійні чи стилістичні помилки;

5-6 балів – завдання виконане частково, у відповіді допущені незначні професійні чи стилістичні помилки;

3-4 бали – завдання виконане частково, у відповіді допущені значні професійні чи стилістичні помилки;

0-2 бали – завдання не виконане.

Модульний контроль

Критерії оцінювання знань здобувачів при виконанні модульних контрольних робіт у 5-му семестрі (оцінюється в діапазоні від 0 до 5 балів):

5 балів – завдання виконане в повному обсязі, відповіді надані на всі п'ять питань отриманого варіанту, використовуються професійні терміни; думки висловлюються професійно і стилістично вірно;

4 бали – завдання виконане, але відповіді надані не на всі п'ять питань отриманого варіанту, у відповіді допускаються незначні професійні чи стилістичні помилки;

3 бали – завдання виконане, але відповіді надані не на всі п'ять питань отриманого варіанту, слабко та недостатньо використовуються професійні терміни, посилання на нормативно-правові акти мають неточності; думки висловлюються професійно слабо та стилістично не вірно;

2 бали – завдання не виконане, відповіді надані не більше ніж на три питання з п'яти, що містить варіант-завдання; недостатньо використовуються професійні терміни, посилання на нормативно-правові акти мають суттєві неточності; думки висловлюються не професійно, безграмотно та стилістично не вірно;

0-1 бал – завдання не виконане або майже не виконане.

Критерії оцінювання знань здобувачів при виконанні модульних контрольних робіт у 6-му та 7-му семестрах (оцінюється в діапазоні від 0 до 25 балів):

21-25 балів – завдання виконане в повному обсязі, відповіді надані на всі п'ять питань отриманого варіанту, використовуються професійні терміни; думки висловлюються професійно і стилістично вірно;

16-20 балів – завдання виконане, але відповіді надані не на всі п'ять питань отриманого варіанту, у відповіді допускаються незначні професійні чи стилістичні помилки;

11-15 балів – завдання виконане, але відповіді надані не на всі п'ять питань отриманого варіанту, слабо та недостатньо використовуються професійні терміни, посилання на нормативно-правові акти мають неточності; думки висловлюються професійно слабо та стилістично не вірно;

6-10 балів – завдання не виконане, відповіді надані не більше ніж на три питання з п'яти, що містить варіант-завдання; недостатньо використовуються професійні терміни, посилання на нормативно-правові акти мають суттєві неточності; думки висловлюються не професійно, безграмотно та стилістично не вірно;

0-5 балів – завдання не виконане або майже не виконане.

Підсумковий контроль

Критерії оцінювання знань здобувачів на екзамені (оцінюється від 0 до 25 балів):

23-25 балів – в повному обсязі здобувач володіє навчальним матеріалом, глибоко та всебічно розкрив зміст теоретичних питань, правильно виконав практичне завдання з повним дотриманням вимог до виконання;

20-22 бали – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, в основному розкрито зміст теоретичних питань. При наданні відповіді на деякі питання не вистачає достатньої глибини та аргументації, при цьому є несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно виконане практичне завдання;

16-19 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно виконане практичне завдання, але має неточності;

11-15 балів – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Недостатньо розкриті зміст теоретичного питання та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Практичне завдання виконано частково;

6-10 балів – частково володіє навчальним матеріалом, відповіді загальні, допущено при цьому суттєві помилки. Практичне завдання не виконано;

0-5 балів – не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичного питання та практичних завдань. Не вирішив жодного завдання.

Розподіл та накопичення балів, які отримують здобувачі, за видами навчальних занять та контрольними заходами з дисципліни

– 6-й семестр (диференційний залік):

Поточний контроль та самостійна робота												Сума балів за дисципліну
Модуль 1							Модуль 2					
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	МКР № 1	Тема 8	Тема 9	Тема 10	МКР № 2	100
5	5	5	5	5	5	5	25	5	5	5	25	

– 7-й семестр (екзамен):

Поточний контроль та самостійна робота								Підсумковий контроль (екзамен)	Сума балів за дисципліну
Модуль 3									
Тема 11	Тема 12	Тема 13	Тема 14	Тема 15	Тема 16	Тема 17	МКР № 3	25	100
10		10		10	10	10	25		

Перелік питань для підготовки до модульної контрольної роботи №1

1. Основні керівні документи щодо організації та проведення спеціального навчання та перевірки знань з питань пожежної безпеки.
2. Види протипожежних інструктажів, терміни проведення, відповідальні особи.
3. Питання, що повинні відображені у програмі вступного та первинного інструктажу.
4. В яких випадках та з якою періодичністю проводиться вступний протипожежний інструктаж?
5. В яких випадках та з якою періодичністю проводяться первинний та повторний протипожежні інструктажі?
6. За яких умов особа може бути звільнена від проходження вступного та первинного інструктажів?
7. Порядок оформлення протипожежних інструктажів.
8. Який порядок та базові вимоги до структури і змісту програм навчання посадових осіб з питань пожежної безпеки?
9. Яка процедура розробки та затвердження програм навчання посадових осіб з питань пожежної безпеки?
10. Порядок, термін розгляду та оформлення програм навчання посадових осіб з питань пожежної безпеки.

11. Питання, що визначаються під час розгляду програм навчання посадових осіб. Термін дії програм.
12. Коли та ким затверджується програма навчання посадових осіб з питань пожежної безпеки? Керівні документи.
13. Структура програми навчання посадових осіб з питань пожежної безпеки. Тривалість навчання.
14. Порядок завершення навчання за програмою та порядок оформлення перевірки знань з питань пожежної безпеки.
15. Порядок повторної перевірки знань з питань пожежної безпеки.
16. Порядок комплектування навчальних груп та початок занять посадових осіб з питань пожежної безпеки.
17. Порядок обліку та видачі посвідчень про проходження навчання посадових осіб з питань пожежної безпеки.
18. Вимоги до фахівців, які можуть проводити спеціальне навчання та перевірку знань з питань пожежної безпеки.
19. Мета та основні етапи проведення громадських оглядів протипожежного стану об'єктів та населених пунктів.
20. Заходи щодо підготовки до проведення громадського огляду протипожежного стану.
21. Порядок здійснення контролю за проведенням громадського протипожежного огляду.
22. Порядок підведення підсумків громадського протипожежного огляду.
23. Які заходи повинні бути виконані та проведенні за час громадського огляду і які знайшли своє відображення у відповідній звітній формі?
24. Поняття «об'єкт з масовим перебуванням людей» (МПЛ).
25. Умовні групи, на які поділяються об'єкти з МПЛ.
26. Фактори, які характеризують пожежну безпеку об'єктів з МПЛ.
27. Перерахувати причини пожеж, які виникають на об'єктах з МПЛ.
28. Що є основною причиною загибелі людей на об'єктах з МПЛ?
29. Чим досягається безпека людей (форми, напрямки ОППР) на об'єктах з масовим перебуванням людей під час виникнення пожежі?
30. Заходи пожежної безпеки щодо попередження загибелі людей на об'єктах з МПЛ.
31. Організація нагляду за об'єктами з МПЛ.
32. Розкрити порядок та вимоги щодо проведення перевірки об'єктів з МПЛ.
33. Перерахувати законодавчі основи пожежної безпеки в житловому секторі.
34. Назвати основні причини пожеж, які характерні для житлового фонду в місті.
35. Назвати основні причини пожеж, які характерні для житлових будинків особистої власності?
36. Організаційні форми та методи пожежно-профілактичної роботи в житловому секторі.
37. Особливості перевірки протипожежного стану будинку підвищеної поверховості.
38. Порядок навчання населення ППБ в побуті.
39. Відповідальність посадових осіб за порушення ППБ в житловому секторі.
40. Порядок оформлення результатів перевірок об'єктів житлового фонду.

41. Характеристика пожежної небезпеки промислових підприємств.
42. Забезпечення пожежної безпеки промислових підприємств.
43. Поняття протипожежного режиму. Заходи, впровадженням яких він досягається.
44. Порядок організації вогневих робіт на об'єкті та здійснення контролю за їх проведенням.
45. Особливості пожежно-профілактичної роботи на промислових об'єктах.
46. Порядок утворення підрозділів державної пожежної охорони на об'єктах.
47. Порядок діяльності міжвідомчої комісії по укладанню акту щодо створення ДПЧ по охороні об'єкту.
48. Що зазначається в акті МВК?
49. Які документи і матеріали додаються до акту МВК?
50. Що організовує державна пожежна охорона на об'єкті відповідно до договору?
51. Організація та несення служби в підрозділах, що охороняють об'єкти за договорами.
52. Порядок організації та здійснення постової та дозорної служби в ДПРЧ по охороні об'єкту.
53. Що є головним завданням пожежно-профілактичної роботи на об'єктах?
54. Порядок розподілу функціональних обов'язків та організація робочого дня інспекторського складу ДПРЧ.
55. Порядок розподілу території об'єкта за інспекторським складом підрозділу. Порядок постановки об'єктів на облік.
56. Права та обов'язки особового складу ДПРЧ щодо здійснення профілактичної роботи на об'єкті.
57. Порядок контролю за протипожежним станом об'єктів у вихідні та святкові дні.
58. Порядок видачі дозволу на проведення вогневих робіт на об'єкті.

Перелік питань для підготовки до модульної контрольної роботи №2

1. Перелічити підстави для прийняття рішення про анулювання ліцензії.
2. Термін подання суб'єктом господарювання до органу ліцензування нової заяви про видачу ліцензії з дати прийняття рішення про її відмову.
3. Порядок та строки прийняття рішення про видачу ліцензії органом ліцензування з дня реєстрації заяви про видачу ліцензії.
4. В який термін орган ліцензування надсилає здобувачу копію рішення про відмову у видачі ліцензії?
5. Перелічити підстави проведення позапланової перевірки додержання ліцензіатами вимог ліцензійних умов.
6. В який термін орган ліцензування встановлює наявність або відсутність підстав для залишення заяви про видачу ліцензії без розгляду?
7. Що є підставою для залишення заяви про видачу ліцензії без розгляду?
8. Які підстави дають можливість проведення органами ліцензування позапланової перевірки додержання вимог законодавства у сфері ліцензування?

9. В який строк набирають чинності ліцензійні умови у разі запровадження нового виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню?
10. Перелік документів, що додаються до заяви про видачу ліцензії та яка інформація міститься у заяві?
11. В який термін рішення про анулювання ліцензії набуває чинності після його прийняття?
12. Терміни, визначення та нормативні посилання обов'язкової сертифікації продукції протипожежного призначення?
13. Що передбачає загальний порядок проведення сертифікації продукції протипожежного призначення?
14. Порядок подання заявки на сертифікацію та які документи додаються до неї?
15. Який порядок розгляду заявки та прийняття рішення органом сертифікації?
16. Порядок обстеження виробництва та які документи складаються за результатами обстеження?
17. Послідовність та терміни випробування зразків продукції з метою сертифікації.
18. Порядок оформлення, реєстрація та видача сертифіката відповідності.
19. Порядок визнання сертифікатів відповідності, що були видані органами сертифікації інших країн.
20. Форми взаємовідношень органів державного нагляду з районною радою та виконавчим комітетом; або центральними органами виконавчої влади, місцевими державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування.
21. Організація та порядок перевірки діяльності органів місцевого самоврядування.

Перелік питань для підготовки до модульної контрольної роботи №3

1. Структура Кодексу України про адміністративні правопорушення.
2. Поняття адміністративного правопорушення.
3. Відмінність адміністративного правопорушення від злочину і дисциплінарного проступку.
4. Склад і структура адміністративного правопорушення.
5. Поняття адміністративної відповідальності.
6. Поняття адміністративного стягнення.
7. Характеристика особливої частини КУпАП.
8. Компетенція органів державного нагляду у сфері пожежної та техногенної безпеки.
9. Органи (посадові особи), уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення.
10. Поняття компетенції органів державного нагляду у сфері пожежної та техногенної безпеки.
11. Повноваження органів державного нагляду у сфері пожежної та техногенної безпеки.
12. Альтернативна підвідомчість. Вирахування розмірів штрафу.
13. Поняття адміністративного процесу. Принципи адміністративного процесу.

14. Суб'єкти адміністративного процесу. Стадії адміністративного процесу.
15. Провадження в справах про адміністративні правопорушення. Докази в адміністративному процесі.
16. Складання протоколу про адміністративне правопорушення.
17. Права особи, яка притягується до адміністративної відповідальності.
18. Направлення протоколу за належністю.
19. Порядок та терміни розгляду адміністративної справи про порушення встановлених законодавством вимог пожежної безпеки.
20. Основні вимоги до складення постанови про накладення адміністративного стягнення.
21. Порядок оскарження й опротестування постанови про накладення адміністративного стягнення.
22. Порядок та терміни виконання постанови про накладення адміністративного стягнення.
23. Мета проведення огляду місця пожежі. Основні керівні документи.
24. Обов'язки посадових осіб ДСНС при виїзді до місця пожежі. Огляд, вимір, вивчення слідів впливу вогню і температури.
25. Порядок проведення огляду місця події, пов'язаного з пожежею. Протокол огляду місця події.
26. Методика розслідування злочинів, пов'язаних з пожежами.

Перелік питань для підготовки до екзамену (7-й семестр)

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення. Структура, задачі.
2. Поняття адміністративного правопорушення.
3. Відмінність адміністративного правопорушення від злочину і дисциплінарного проступку.
4. Склад і структура адміністративного правопорушення.
5. Поняття адміністративної відповідальності.
6. Поняття адміністративного стягнення.
7. Характеристика особливої частини КУпАП.
8. Порушення вимог пожежної безпеки в лісах (ст.77 КУпАП).
9. Порушення правил пожежної безпеки на залізничному, морському, річковому і повітряному транспорті (ст. 120 КУпАП).
- 10.Порушення встановлених законодавством вимог пожежної безпеки (ст. 175 КУпАП).
- 11.Завідомо помилковий виклик спеціальних служб (ст. 183 КУпАП).
- 12.Невиконання приписів і постанов посадових осіб органів державного нагляду у сфері пожежної та техногенної безпеки (ст. 188⁸ КУпАП).
- 13.Компетенція органів державного нагляду у сфері пожежної та техногенної безпеки.
- 14.Органи (посадові особи), уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення.
- 15.Поняття компетенції органів державного нагляду у сфері пожежної та техногенної безпеки.
- 16.Повноваження органів державного нагляду у сфері пожежної та техногенної безпеки.

17. Альтернативна підвідомчість. Вираховування розмірів штрафу.
18. Поняття адміністративного процесу. Принципи адміністративного процесу.
19. Суб'єкти адміністративного процесу. Стадії адміністративного процесу.
20. Проведення в справах про адміністративні правопорушення. Докази в адміністративному процесі.
21. Складання протоколу про адміністративне правопорушення.
22. Права особи, яка притягується до адміністративної відповідальності.
23. Направлення протоколу за належністю.
24. Порядок та терміни розгляду адміністративної справи про порушення встановлених законодавством вимог пожежної безпеки.
25. Основні вимоги до складення постанови про накладення адміністративного стягнення.
26. Порядок оскарження й опротестування постанови про накладення адміністративного стягнення.
27. Порядок та терміни виконання постанови про накладення адміністративного стягнення.
28. Мета проведення огляду місця пожежі. Основні керівні документи.
29. Методика розслідування злочинів, пов'язаних з пожежами .
30. Обов'язки посадових осіб ДСНС при виїзді до місця пожежі. Огляд, вимір, вивчення слідів впливу вогню і температури.
31. Порядок проведення огляду місця події, пов'язаного з пожежею. Протокол огляду місця події.

Перелік практичних завдань до екзамену (7-й семестр)

Завдання №1

Ви – державний інспектор з нагляду (контролю) у сфері пожежної та техногенної безпеки Відділу запобігання надзвичайним ситуаціям по Київському району ХМТГ ХРУ ГУ ДСНС України у Харківській області (П.І.Б.). При проведенні планової перевірки супермаркету «Дігма» (директор – Осіпова М.Р.) було встановлено наступне:

- приміщення бібліотеки не обладнані системою пожежної сигналізації;
- на вікнах приміщень торгового залу встановлені глухі незйомні ґрати.

За фактом виявлених порушень Вам необхідно скласти Протокол про адміністративне правопорушення.

Дані, яких не вистачає, доповнити самостійно.

Завдання №2

Ви – державний інспектор з нагляду (контролю) у сфері пожежної та техногенної безпеки Відділу запобігання надзвичайним ситуаціям по Київському району ХМТГ ХРУ ГУ ДСНС України у Харківській області (П.І.Б.). При проведенні планової перевірки ТОВ «Магазин «Смак» (директор – Ройтман С.А.) було встановлено наступне:

- приміщення магазину не обладнані системою пожежної сигналізації;
- двері 2-го евакуаційного виходу відчиняються не в напрямку виходу з будівлі.

За фактом виявлених порушень Вам необхідно прийняти рішення у вигляді Постанови про накладення адміністративного стягнення.

Дані, яких не вистачає, доповнити самостійно.

Завдання №3

Ви – державний інспектор з нагляду (контролю) у сфері пожежної та техногенної безпеки Відділу запобігання надзвичайним ситуаціям по Київському району ХМТГ ХРУ ГУ ДСНС України у Харківській області (П.І.Б.). При проведенні позапланової перевірки загальноосвітньої школи № 106 (директор – Назарова А.М.) було встановлено, що не виконано п.1 та п.3 попереднього припису про усунення порушень вимог законодавства у сфері техногенної та пожежної безпеки, а саме:

п.1. – на евакуаційних виходах відсутні світлові покажчики «Вихід»;

п.3. – світильники з лампами розжарювання не закриті захисними плафонами.

За фактом виявлених порушень Вам необхідно скласти Протокол про адміністративне правопорушення. Дані, яких не вистачає, доповнити самостійно.

Завдання №4

Ви – державний інспектор з нагляду (контролю) у сфері пожежної та техногенної безпеки Відділу запобігання надзвичайним ситуаціям по Київському району ХМТГ ХРУ ГУ ДСНС України у Харківській області (П.І.Б.). При проведенні позапланової перевірки Будинку культури «ХЕМЗ» (директор – Морозов А.П.) було встановлено, що не виконано п.3 та п.5 попереднього припису про усунення порушень вимог законодавства у сфері техногенної та пожежної безпеки, а саме:

п.3. – дерев'яні конструкції горища не оброблені вогнезахисною сумішшю;

п.5. – крісла глядацького залу не прикріплені до підлоги.

За фактом виявлених порушень Вам необхідно прийняти рішення у вигляді Постанови про накладення адміністративного стягнення. Дані, яких не вистачає, доповнити самостійно.

Політика викладання навчальної дисципліни

Здобувач вищої освіти повинен на заняттях з дисципліни «Державний нагляд у сфері пожежної безпеки» повинен приймати активну участь в обговоренні навчальних питань, до практичних та лабораторних занять повинен бути попередньо підготовленим за рекомендованою літературою, якісно і своєчасно виконувати всі завдання.

Здобувачі вищої освіти повинні сумлінно виконувати розклад занять з навчальної дисципліни. Пропуски заняття без уважної причини та запізнення на заняття недопустимі (здобувачі вищої освіти, які запізнилися на заняття, до заняття не допускаються).

Без дозволу науково-педагогічного працівника неприпустимо користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття.

Чітко виконувати вимоги щодо термінів виконання поставлених завдань, терміни їх захисту, терміни ліквідації заборгованостей. Невиконання вимог щодо

термінів знижує максимальний бал (оцінку) за завдання на 30 %.

Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися політики доброчесності під час виконання завдань з дисципліни «Державний нагляд у сфері пожежної безпеки», а також на всіх заняттях та екзамені.

Здобувачі вищої освіти мають право дізнатися про кількість накопичених балів у викладача навчальної дисципліни та вести власний облік цих балів.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Література

1. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 року № 5403-VI.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 року № 8074-10.
3. Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» від 05.04.2007 року № 877-V.
4. Закон України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» від 06.09.2005 року № 2806-IV.
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 року № 1052 «Про затвердження Положення про Державну службу України з надзвичайних ситуацій».
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 17.07.2013 року № 564 «Про Порядок функціонування добровільної пожежної охорони».
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 09.01.2014 року № 5 «Про затвердження Типового положення про відомчу пожежну охорону».
8. Постанова Кабінету Міністрів України від 05 вересня 2018 року № 715 «Про затвердження Критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) у сфері техногенної та пожежної безпеки Державною службою з надзвичайних ситуацій».
9. Постанова Кабінету Міністрів України від 26.12.2003 р. № 2030 «Про затвердження Порядку обліку пожеж та їх наслідків».
10. Постанова КМУ від 05.06.2013 р. № 440 «Про затвердження Порядку подання і реєстрації декларації відповідності матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства з питань пожежної безпеки».
11. Постанова КМУ від 26.06. 2013 р. № 444 «Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях».
12. Наказ МВС України від 17.01.2019 року № 22 «Про затвердження уніфікованої форми акта, складеного за результатами проведення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю) щодо дотримання суб'єктом господарювання вимог законодавства у сфері техногенної та пожежної безпеки, та інших форм розпорядчих документів».
13. Наказ ДСНС України від 24.01.2019 року № 56 «Про удосконалення ведення документообігу при здійсненні функцій державного нагляду (контролю)».
14. Наказ МВС України від 24.07.2017 року № 621 «Про затвердження Порядку спільних дій Національної поліції України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій та Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України під час проведення огляду місця пожежі, виявлення, припинення,

попередження та розслідування кримінальних правопорушень та інших подій, пов'язаних з пожежами».

15. Наказ МВС України № 503 від 14.06.2017 року «Про затвердження форми звітності № 1-ППО (місячна) «Звіт про пожежі та їх наслідки» та форми акта про пожежу».
16. Наказ ДСНС України від 16.08.2017 року №445 «Про забезпечення ведення обліку пожеж та їх наслідків».
17. Наказ МВС України від 27.07.2016 року № 725 «Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення...», зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 22.08.2016 р. за № 1162/29292).
18. Наказ МНС України від 29.09.2003 року № 369 «Про затвердження Типового положення про службу пожежної безпеки».
19. ДСТУ 8828:2019. Пожежна безпека. Загальні положення.
20. ДСТУ 2272:2006. ССБП. Пожежна безпека. Терміни та визначення основних понять.
21. «Методичні рекомендації щодо визначення збитків від пожеж», затверджених Головою Держтехногенбезпеки України 10.12.2012 року (доручення Держтехногенбезпеки України від 10.12.2012 року №36/4/9424 та від 11.02.2013 року №26/4/712).
22. Правила пожежної безпеки в Україні. Наказ МВС України від 30.12.2014 № 1417.
23. Рожков А.П. Пожежна безпека. (навчальний посібник). К., Пожінформтехніка, 1999.
24. Правові основи та організація наглядово-профілактичної діяльності : текст лекцій / О.В. Пирогов, І.А. Чуб . — Х: : НУЦЗУ, 2018 . — 124 с.
25. Правові основи організації та забезпечення цивільного захисту: навч. посіб. / О.О.Острроверх, Т.М. Ковалевська, О.В. Савченко,. - Х.: НУЦЗУ, 2017. – 190 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.zakon.rada.gov.ua>
2. <http://www.dsns.gov.ua/>

Розробник:

Доцент кафедри пожежної
профілактики в населених пунктах,
кандидат технічних наук

Осьмачко Олексій